

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 22.03.1966, sp. zn. 4 Tz 15/66, ECLI:CZ:NS:1966:4.TZ.15.1966.1

Číslo: 30/1966

Právní věta: II. Bylo-li trestní stíhání obviněného pro určitý skutek zastaveno, poněvadž nebylo prokázáno, že jej obviněný spáchal, nelze k tomuto skutku přihlížet jako k důkazu proti obviněnému.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 22.03.1966

Spisová značka: 4 Tz 15/66

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dokazování, Zastavení trestního stíhání

Předpisy: 140/1961 Sb. § 234 odst. 1 141/1961 Sb. § 2 odst. 5
§ 2 odst. 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 30/1966 sb. rozh.

I. K postupu soudu při hodnocení důkazů ve smyslu § 2 odst. 6 tr. ř.

II. Bylo-li trestní stíhání obviněného pro určitý skutek zastaveno, poněvadž nebylo prokázáno, že jej obviněný spáchal, nelze k tomuto skutku přihlížet jako k důkazu proti obviněnému.

(Rozsudek Nejvyššího soudu z 22. 3. 1966 - [4 Tz 15/66](#).)

Rozsudkem okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. října 1965 sp. zn. T 597/65 byl obviněný uznán vinným trestným činem loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. a trestným činem výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. a odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání čtyř roků, přičemž bylo vysloveno, že trest odpývá v první nápravně výchovné skupině. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla mu uložena povinnost nahradit poškozenému K škodu ve výši 400 Kčs.

Trestná činnost obviněného podle rozsudku spočívala v tom, že dne

12. srpna 1965 ve večerních hodinách ve Varvažově v blízkosti hostince Stará pošta úderem pěsti srazil k zemi občana K., bil jej na zemi a v průběhu tohoto bití mu odcizil z tašky, uložené v náprsní kapse kabátu, částku 400 Kčs. Dále, že téhož večera, o něco později v Telnici, ze zlosti, že nebyl

vpuštěn do restaurace Zámeček, hodil proti dveřím této restaurace dlažební kostku, kterou rozbil výplň dveří, na to pak ze dvora uvedené restaurace se pokoušel hodit prázdnou láhev do osvětleného okna této restaurace.

K odvolání obviněného krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem z 23. listopadu 1965 sp. zn. 2 To 665/65 zrušil rozsudek okresního soudu ve výroku o vině trestným činem výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. a ve výroku o trestu a trestní stíhání obviněného pro tento trestný čin vyloučil k samostatnému projednání a rozhodnutí. Za zbývající trestný čin loupeže uložil obviněnému podle § 234 odst. 1 tr. zák. nepodmíněný trest odnětí svobody na tři roky s tím, že ve výkonu trestu bude zařazen do první nápravně výchovné skupiny. Výrok o povinnosti nahradit škodu poškozenému K ponechal krajský soud nedotčen.

Ke stížnosti pro porušení zákona, podané generálním prokurátorem Nejvyšší soud zrušil rozsudek krajského soudu i rozsudek okresnímu soudu a okresnímu soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

K porušení zákona došlo tím, že krajský soud ponechal nedotčen rozsudek okresního soudu ve výroku o vině obviněného trestným činem loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. a ve výroku o povinnosti obviněného nahradit poškozenému K škodu ve výši 400 Kčs, a že mu za trestný čin loupeže uložil trest.

Podle § 2 odst. 5 tr. ř. postupují orgány činné v trestním řízení tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci a při svém rozhodování z tohoto skutečného stavu věci vycházejí. Jejich povinností je objasnit se stejnou pečlivostí okolnosti svědčící proti obviněnému i v jeho prospěch. V průběhu trestního řízení provádějí důkazy v obou směrech, nevyčkávají návrhu stran. Podle § 2 odst. 6 tr. ř. hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení, založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.

Podle těchto základních zásad trestního řízení může tedy soud rozhodovat o vině obviněného jedině na spolehlivém skutkovém podkladě. Okresní ani krajský soud však tímto způsobem nepostupovaly a poněvadž přesto rozhodly o vině obviněného trestným činem loupeže, porušily zákon v uvedených ustanoveních.

Obviněný v průběhu trestního řízení setrval na tom, že se trestného činu loupeže nedopustil a že poškozeného K nenapadl ani neobral o peníze. Okresní soud tuto jeho výpověď považoval za nevěrohodnou. Dovojuje to především z toho, že obviněný v přípravném řízení tvrdil, že kritického dne měl u sebe částku 450 Kčs z doplatku mzdy, který dostal dne 12. srpna 1965 v částce 1000 Kčs. Z toho podle jeho výpovědi platil v Telnici 3 - 4 piva a v restauraci Stará pošta ve Varvažově piva pro montéry. Při hlavním líčení uváděl, že v Telnici utratil asi 100 Kčs, při příchodu do Varvažova měl u sebe 700 Kčs, z toho 500 Kčs měl uloženo v bankovkách v náprsní kapse a v zadní kapse kalhot částku 170 Kčs, které mu zbyly po zaplacení útraty v restauraci Stará pošta. Okresní soud dále v rozsudku zjišťuje, že obviněný si z výplaty ponechal částku 400 Kčs, avšak, že jeho manželka našla večer dne 12. srpna 1965 po návratu obviněného domů v jeho kabátě 500 Kčs ve stokorunových bankovkách. Zjištění soudu, že obviněný si ponechal z výplaty částku 400 Kčs, nemá vůbec podkladu v žádné výpovědi obviněného, ani v jiných důkazech.

Okresní soud se však především vůbec nesnažil vysvětlit rozpor ve výpovědi obviněného před vyšetřovatelem a u hlavního líčení, ač odstranění tohoto rozporu bylo nezbytné pro posouzení věrohodnosti obhajoby obviněného. Bylo to tím důležitější, že manželka obviněného Z potvrdila jako svědkyně, že skutečně našla kritického dne večer v kapse kabátu obviněného v jeho občanském

průkazu 500 Kčs ve stokorunových bankovkách. Tato svědecká výpověď je tedy v souladu s obhajobou obviněného u hlavního líčení, vyvrací však jeho výpověď před vyšetřovatelem. Podle zjištění vyšetřovatele byl dne 11. srpna 1965 zaměstnavatelem obviněného tomuto poukázán na poštu v Telnici doplatek mzdy v částce 1135,08 Kčs. Vzhledem k tomuto zjištění a výpovědím obviněného bylo proto nezbytné zjistiť dotazem na obviněného, jakým způsobem naložil s penězi, které na poště ve výše uvedené částce vyzvedl, jeho vysvětlení prověřit, zhodnotit pak v tomto směru výpověď obviněného a odstranit dosud existující rozpor, a to i s ohledem na výpověď svědkyně Z.

Závěr o vině obviněného opřel okresní soud především o výpověď svědka M. a K. Tyto výpovědi hodnotil jako naprosto věrohodné, neboť svědci setrvali na svých původních údajích, jednak svědek K výpověď potvrdil při konfrontaci a po opětovném upozornění na povinnost mluvit pravdu a na následky křivé výpovědi, že byli obviněným napadeni pod lipami v místech u maringotky. Okresní soud vycházel dále z toho, že oba jednoznačně potvrdili, že poznali v útočníku obviněného podle postavy a mysliveckého klobouku, neboť v místě, kde došlo k napadení bylo částečně vidět, poněvadž svítil měsíc. Věrohodnost výpovědí M. a K. dovozuje dále okresní soud z toho, že tito svědci neměli před tím s obviněným žádné nedorozumění, takže neměli důvodu proti němu podjatě vypovídat.

Toto zhodnocení provedených důkazů je nedostatečné. Pro závěr o hodnověrnosti svědecké výpovědi nestačí, že svědek setravá na své výpovědi a že obsah své předchozí výpovědi potvrdil i po konfrontaci s obviněným a po opětovném poučení o povinnostech svědka a o následcích křivé výpovědi. Pouhé setrvání svědka na předchozí výpovědi i po opětovném poučení nemůže ještě vést k závěru, že svědek mluví pravdu. Hodnocení důkazů podle § 2 odst. 6 tr. ř. musí soud provádět tak, že uváží všechny okolnosti případu jednotlivě i v jejich souhrnu, tedy, že zkoumá, zda výpověď svědka je logická, zda se svědek případně i v okolnostech méně podstatných neodchyluje od své předchozí výpovědi, přičemž v případě odchylek musí soud dotazem zjišťovat, proč k nim ve výpovědi svědka dochází. Při hodnocení důkazu pak vychází z celé výpovědi svědka, z rozsahu a závažnosti případných rozdílů v jeho výpovědích a z vysvětlení, proč k těmto rozdílům došlo. Aby mohl pak spolehlivě důkaz zhodnotit, musí vzít v úvahu i důkazy ostatní, posoudit případné rozpory mezi nimi, zkoumat, proč k nim dochází a jedině tak může získat bezpečný základ pro skutková zjištění a pro závěr o vině obviněného. Okresní soud však tímto způsobem nepostupoval.

Tak např. svědek K. 13. srpna 1965 vypověděl, že muž, který jej přepadl, ho na zemi bil, vytáhl mu z náprsní kapsy kabátu tašku, v níž měl v zadní části uloženu částku 400 Kčs. Tyto peníze mu chyběly, ač tašku měl opět zastrčenu v náprsní kapse. Na podrobnosti, jak obviněný mu peníze vzal, se nepamatoval, poněvadž dostal od pachatele hodně ran. V pachateli bezpečně poznal obviněného, který byl rovněž v hostinci. Když se svědkem M odcházeli z hostince, šel za nimi obviněný cestičkou k benzinové pumpě a tam je napadl. Napadl je jen proto, že svědek měl u sebe větší částku peněz. Po činu se obviněný opět vrátil do hostince, kde ho viděl svědkův syn S., který do hostince přišel až po odchodu svědka.

Ve výpovědi dne 15. srpna 1965 svědek pak uvedl, že u maringotky se za nimi pojednou objevil obviněný, který beze slova udeřil svědka M, až tento upadl na zem. Hned na to udeřil svědka, rovněž ho srazil na zem, bil ho pěstmi a přitom mu prohlížel kapsy. To svědek, jak tvrdí, bezpečně ví. Když svědka zbil, pojednou odešel, na to se se svědkem M. zvedli a šli domů. Po cestě o věci hovořili, nebylo jim zřejmé, proč je obviněný napadl. Doma pak svědek zjistil, že mu chybí 400 Kčs a že mu je tedy obviněný vzal, poněvadž je vyloučeno, aby je ztratil. Musil by je totiž ztratit i s taškou. V osobě obviněného se nemohl mýlit. Při činu měl obviněný na hlavě lesnický klobouk.

V dodatku k výpovědi z 3. září 1965 vyslovil svědek znovu přesvědčení, že peníze mu musil vzít obviněný. Když obviněný zmizel, okamžitě s M. vstali ze země a společně z místa odešli. Svědka N., který měl přijít na místo, nezná a tento svědek s ním ihned po přepadení nemluvil.

Podle záznamu vyšetřovatele z 15. srpna 1965 K u lékaře nebyl a na těle žádné viditelné známky po bití nemá. Pouze ho, podle jeho udání, bolí hlava.

U hlavního líčení tento svědek vypověděl, že byl z rány do hlavy částečně omráčen. Odcizení peněz zjistil až doma. Poněvadž byl omráčen, nevnímal, zda mu obviněný prohlíží kapsy. Obviněného poznal podle postavy, poněvadž ho jinak dobře zná. Tašku s penězi v hostinci ve Varvažově vůbec nevytáhal. Při napadení obviněným utrpěl zranění v rameni, bolesti se projevíly později, proto nevyhledal lékařské ošetření.

Svědka M uvedl ve výpovědi z 13. srpna 1965, že byl udeřen do spánku mužem, který šel směrem od maringotky, která stála pod stromy. Ani on, ani K. nebyli v podnapilém stavu. Po úderu upadl na zem, muž si ho však vůbec dále nevnímal a napadl stejným způsobem K, kterého pak bil i na zemi. V onom muži poznal obviněného, kterého zná od vidění, nikoli jménem. Zda onen muž vzal svědku K peníze, neví. Následujícího dne, tj. 13. srpna 1965 mu K řekl, že se mu při přepadení ztratilo 400 Kčs. Dne 12. srpna 1965 měl K u sebe peníze, poněvadž za něho ve Všebořicích platil útratu.

V dodatku k výpovědi ze 14. srpna 1965 uvedl, že při odchodu z hostince Stará pošta svítil měsíc, takže oba viděli na cestu. Pod lipami vyskočil proti nim ze stínu obviněný, kterého okamžitě poznal. Viděl, jak obviněný bil K. dlouhou dobu na zemi, nemůže však potvrdit, že mu prohlížel kapsy. Pak obviněný beze slova odešel směrem pod lípy k pomníku na Telnici. Do hospody ho už jít neviděl. Když vstali ze země, ptal se svědka K., proč je vlastně obviněný bil. Oba pak odešli společně do Varvažova.

V dalším dodatku z 3. září 1965 pak vypověděl, že svědka N. vůbec nezná, není mu nic známo, že tento svědek přišel na místo přepadení a posílal jeho nebo K pryč. Dále svědek M uvedl, že ihned, když obviněný počal bít K., vstal se země a odešel. Společně s ním odcházel i K.

U hlavního líčení svědek M uvedl, že u maringotky dostal pojednou facku až upadl na zem a přitom si poranil prsteník na levé ruce. Když se pomalu zdvíhal ze země, viděl obviněného, jak opodál bije K. Volal na něho, aby s ním šel dovnitř. Obviněného poznal podle postavy a klobouku. Obviněný přiběhl z boku, uhodil svědka zepředu do levého spánku.

Již mezi výpověďmi těchto dvou svědků jsou poměrně závažné rozpory, které nebyly odstraněny a ani jejich příčiny zjištěny. Oba se shodují v podstatě v popisu jednání pachatele vůči nim, pokud jde o způsob napadení. Liší se však v tom, jak k tomuto napadení došlo. Podle výpovědi K. šel obviněný za nimi cestičkou k benzinové pumpě a zde je napadl. Ve výpovědi z 15. srpna 1965 uvedl, že se obviněný za nimi pojednou objevil u maringotky. Naproti tomu svědek M líčí věc tak, že obviněný vyšel od maringotky, ve výpovědi uvádí, že obviněný vyskočil pojednou ze stínu, kde byl ukryt, u hlavního líčení pak již vůbec nehovoří, co obviněný dělal, kde byl, nýbrž že pojednou dostal políček.

Zůstává tedy neobjasněno, jak a kudy pachatel na místo činu přišel. Toto zjištění je však důležité pro posouzení věrohodnosti obou těchto svědků i dalších svědků, jak bude dále uvedeno a konečně tím pro bezpečné zjištění skutkového stavu věci. Soud si měl opatřit podrobný plánek místa činu i nejbližšího jeho okolí, aby mohl tvrzení svědků takto ověřit a případnými dotazy vzhledem ke konkrétní situaci na místě zpřesnit. Dotazem na svědky měl zjistit, v jaké vzdálenosti šli od sebe, v jaké vzdálenosti od sebe byli, když je obviněný napadl a v jaké vzdálenosti ležel od svědka M svědek K, když ho obviněný na zemi bil. Zjištění, jak svědkové přicházeli na místo, kde došlo k jejich přepadení, má význam pro objasnění věci v tom směru, jak vlastně k jejich napadení došlo, zda obviněný je přepadl tak, že je dohnal a udeřil (tomu by nasvědčovala výpověď K), nebo na ně zaútočil z boku (jak tvrdí svědek M). Avšak i pak zůstává osamocena jedna z výpovědí svědka M, že totiž obviněný ho udeřil zepředu do spánku. I pro toto zjištění a konečně i pro zhodnocení rozdílných tvrzení svědků má důležitý význam porovnání jejich tvrzení s plánkem místa činu a jeho nejbližšího okolí.

Nedostatkem je, že okresní soud se nesnažil nijak objasnit původ zranění svědka M. Podle výsledků vyšetření toto poranění, potvrzené lékařsky, vzniklo při přepadení svědka obviněným. Není však jasné, zda bylo způsobeno tím, že M. se bránil úderu obviněného, nebo zda mu bylo způsobeno pádem na zem. Kdyby mělo vzniknout při pádu na zem, bylo by nutno vyslechnout svědka k tomu, jak konkrétně k němu došlo. Svědek tvrdí, že byl udeřen do levého spánku prudkou ranou. Je tedy pravděpodobné, že by upadl na pravou stranu a tedy by se také snažil pravou rukou zabránit prudkému dopadu na zem. Poranění by pak mohlo být logickým důsledkem této obrany svědka proti prudkému pádu. Podle lékařského potvrzení ve shodě s výpovědí svědka byl však svědek zraněn na levé ruce. Zjištění mechanismu zranění bylo tedy nezbytné pro posouzení věrohodnosti svědka i jednání pachatele.

Okresní soud se měl zabývat skutečností, že na žádném ze svědků nebyly zjištěny stopy po úderech do hlavy, resp. spánku, které jim měly být obviněným zasazeny. U svědka K nebyly zjištěny ani stopy po úderech na těle. Jestliže oba svědci rány do hlavy líčí jako prudké, takže byli jimi sraženi k zemi, pak bylo nezbytné opatřit posudek znalce lékaře k objasnění toho, zda je vůbec možné, aby rány, vedené poměrně prudce, nezanechaly viditelné známky. Jestliže svědek K u hlavního líčení vypověděl, že má bolesti v rameně a tyto uvádí v příčinnou souvislost s přepadením, pak měl soud dotazem ihned zjistit, ve kterém rameni bolest pociťuje, snažit se objasnit mechanismus tohoto poranění a pak toto zjištění promítnout do celkového vyličení průběhu přepadení, jak je svědci uvádějí.

Ve výpovědích těchto svědků jsou však další rozpory a neobjasněná místa. Tak svědek K uvádí, že obviněný po jejich přepadení odešel do hostince, kde ho pak viděl jeho syn S. Svědek M však uvádí, že obviněný odešel pod lípy k pomníku směrem na Telnici. Poněvadž též svědek v této výpovědi tvrdí, že neviděl obviněného jít do hostince, plyne z toho, že tvrzený směr odchodu obviněného po jejich přepadení je rozdílně líčen. V této souvislosti je opět nezbytné, aby soud měl k dispozici plánek místa přepadení a jeho nejbližšího okolí, aby mohl zhodnotit, zda i při odlišném líčení odchodu obviněného oběma svědky, nejde přece jenom o též směr. Okresní soud měl také vyslechnout svědka S, příp. další svědky o tom, zda a kdy viděli obviněného v hostinci a vymezit časově tuto dobu, aby bylo zřejmé, zda to bylo po odchodu svědků M a K, kdy se měl obviněný do hostince vrátit.

Neodstraněn zůstal rozpor ve výpovědích svědků M a K o tom, jak si počínali bezprostředně po odchodu obviněného z místa přepadení. Svědek K uvádí, že po odchodu obviněného se oba zvedli a odešli domů. Později zpřesňuje tuto část výpovědi tak, že se oba okamžitě zvedli a odešli domů. Svědek M vypověděl v tomto směru shodně se svědkem K, avšak v dodatku k výpovědi uvedl, že ihned, když obviněný počal bít K, vstal se země a odešel. Vzápětí na to však tvrdí, že spolu s ním odešel i K. Ač jde o zásadní rozpory a nejasnosti, okresní soud se ani nepokusil je odstranit, zejména když M u hlavního líčení vypověděl, že viděl obviněného, jak opodál bije K, když sám pomalu vstával se země. Neobjasněna zůstala také výpověď tohoto svědka v tom směru, co měl na mysli, když vyzval po přepadení svědka K, aby s ním šel dovnitř.

Z hlediska nutnosti spolehlivých závěrů o vině obviněného se nelze spokojit se zjištěním, že obviněný odcizil peníze svědku K v době, kdy ho bil na zemi. Bylo nutno zjistit, zda K měl kabát zapnut, či zda se mu při pádu na zem rozevřel, aby bylo možno posoudit celkovou manipulaci obviněného při prohledávání jeho kapes, vytažení náprsní tašky, nalezení peněz v ní (byly zasunuty v zadní kapse této tašky) a opětné zastrčení tašky do kapsy svědka K. Přitom bylo nezbytné zjistit a zhodnotit, jak dalece bylo na místě činu vidět, když k přepadení mělo dojít pod stromy a okresní soud zjišťuje, že svědci N a O nemuseli vidět K, poněvadž pod stromy nebyla zvláštní viditelnost. Neobjasněn zůstal rozpor ve výpovědích svědka K, který jednou tvrdí, že nemůže říci, zda obviněný mu prohlížel kapsy, podruhé uvádí, že obviněný mu kapsy prohlížel. Okresní soud se také nezabýval tou částí výpovědi svědka K, podle níž ho obviněný přepadl jen proto, že svědek měl u sebe větší částku peněz. Bylo nutno zkoumat, jak se obviněný tuto skutečnost mohl dovědět, když svědek K uvádí, že nikde také v

přítomnosti obviněného tašku s penězi nevytáhal. Obviněný nemohl tak usuzovat ani podle data, neboť svědek K sám uvádí, že peníze dostal opožděně, poněvadž v den doručování důchodu nebyl zastížen doručovatelem. Měl tedy být vznesen dotaz na svědka, z čeho usuzuje, že obviněný jej napadl právě proto, že měl u sebe větší částku peněz.

Okresní soud opírá svůj závěr dále o výpověď nezaujatých svědků O a N, montérů Agrostroje, kteří byli kritického dne v hostinci Stará pošta a kteří z pobytu ve Varvažově obviněného znají.

Svědék O vypověděl dne 16. srpna 1965, že obviněný byl v hostinci Stará pošta oblečen do lesnických pracovních šatů, měl na hlavě myslivecký klobouk a přes rameno mysliveckou tašku. Asi ve 22,30 hod. chtěl tento svědek a jeho spolupracovník svědek N odejet autobusem do Telnice. Z hostince s nimi vyšel i obviněný. Před nimi, směrem k benzinové pumpě šli K a M. Obviněný pojednou, aniž by něco řekl, se za jmenovanými rozběhl směrem k lipám a tam stojící maringotce. Pod lipami se mohl zdržet asi minutu, když svědek uslyšel nějaké plesknutí, jakoby padla facka. Proto se s N šli podívat, co se tam děje. Pod lipami stál jeden z občanů, kteří šli před nimi a asi 4 kroky od něho obviněný. Oba jmenovaní (obviněný a onen občan) spolu vůbec nemluvili. N však onomu občanovi řekl, aby šel pryč, ten něco zabručel a pokračoval v cestě k benzinové pumpě. Na to šel obviněný se svědky O a N na zastávku autobusů. Krátce na to přišli na zastávku další hosté z hostince.

V podstatě shodně vypověděl svědek O u hlavního líčení. Zde uvedl, že se obviněný od nich odpojil, rozběhl se za M a K, s nimiž se setkal u maringotky. Pak zaslechli nějaké plesknutí. Obviněný se pod lipami zdržel asi 5 - 10 minut. Tento svědek a svědek N zatím čekali na zastávce. Pak běželi na místo, ale tam už byl jenom M. N ho pak poslal domů. Že by pod lipami někde ležel K, svědek neviděl a ani se nerozhlížel.

Tyto rozpory v samotné výpovědi svědka O se okresní soud vůbec nepokusil odstranit a přesto jeho výpověď pokládá za důkaz, vyvracející obhajobu obviněného. Zůstalo nevyjasněno, proč svědek líčí věc odlišně od výpovědi před vyšetřovatelem, proč u hlavního líčení uvádí, že na místě zastihl jen M, když otázka, zda spatřil na místě také obviněného, není nijak bezvýznamná, aby se v ní mohl mýlit nebo tuto okolnost zapomenout.

Svědék N ve své výpovědi ze 16. srpna 1965 vypověděl, že z hostince odešel asi ve 22,30 hodin s O. S nimi šel i obviněný. Odešli na zastávku autobusů, kde malou chvíli čekali na autobus, jímž pak odjeli s obviněným, s nímž se dohadovali, že půjdou ještě na „Zámeček“.

V dodatku k této výpovědi z téhož dne svědek uvedl, že při cestě k zastávce autobusů si nevšiml, že by směrem k maringotce pod lipami šli nějakí lidé. Během cesty se jim však ztratil obviněný. Za pobytu na zastávce uslyšel od líp ze tmy ránu na způsob větší facky. S O se tam šli podívat a viděli zde stát jednoho „dědka“, kterého poslal pryč. Měl prý v daném případě zato, že v tom bude mít prsty obviněný, proto onoho občana poslal pryč, poněvadž obviněného zná jako „eso“. Obviněného tam však vůbec neviděl. Onen občan pak odešel směrem k benzinové pumpě. Když se potom vrátili na zastávku, přišel tam po chvíli obviněný, který byl tak pryč po dobu asi 5 minut. Oba „dědkové“ odešli z hostince asi 15 minut před nimi.

U hlavního líčení tento svědek vypověděl, že obviněný odešel až ze zastávky. Pak slyšeli, že se něco odehrává pod lipami, zde zastihl staršího pána, toho poslal pryč a s O se vrátil. Pak přišel také obviněný, který byl vzdálen asi 10 minut. Pod lipami byla tma. Na místo pod lipami odešli ihned, jakmile uslyšeli plesknutí.

Okresní soud uvedené rozpory ve výpovědích těchto svědků přešel tím, že se svědci v prostoru pod lipami nerozhlíželi. Hodnocení těchto důkazů uzavřel tak, že v okamžiku, kdy svědkové přišli pod lípy

a zastihli zde M, nebyl K vedle něho, jak prý vyplývá z výpovědí napadených, takže svědci nemuseli K vidět, když se na místě nerozhlíželi. Toto hodnocení však nemá dostatečného podkladu a ve skutečnosti přechází jednak nedostatečná skutková zjištění, jednak rozpory ve svědeckých výpovědích i rozpory ve výpovědích M a K. Spolehlivého podkladu pak postrádá zjištění soudu, že svědek M bezprostředně po svém napadení vstal se země a odcházel, zatím co obviněný ještě bil K na zemi.

V podstatě tedy okresní soud došel k závěru, že v okamžiku, kdy na místo přišli svědci O a N, svědek M již stál a někde v prostoru pod lípami obviněný ještě bil svědka K, ležícího na zemi.

V naprostém rozporu s tímto závěrem je však výpověď O, že asi 4 kroky od M stál obviněný. Z protokolu o hlavním líčení není pak zřejmé, zda svědek na této výpovědi setrval, neboť v protokolu o hlavním líčení v tomto směru o obviněném se nezmiňuje. Přitom v úvodní větě k jeho výpovědi u hlavního líčení je však protokolováno, že svědek vypovídá shodně jako ve své výpovědi z přípravného řízení. Tento nedostatek protokolace neumožňuje zjistit, zda svědek skutečně vypověděl, že viděl obviněného pod lípami, nebo zda tuto část výpovědi u hlavního líčení vypustil. V každém případě je zde tvrzení, které je v rozporu s výpovědí svědka N, který vedle M, když tam s O přišel, nikoho neviděl. Bylo proto nutno odstranit tento rozpor mezi výpověďmi uvedených svědků, případně rozpor mezi výpovědí svědka O u vyšetřovatele a u hlavního líčení. V souvislosti s tím se jeví nutnost zjistit, v jaké vzdálenosti měl K od M ležet a teprve pak učinit závěr, zda O a N obviněného mohli vidět či nikoli a konečně zda mohli vidět také K. Je to tím důležitější, že podle závěru soudu měl vlastně obviněný páchat trestný čin loupeže právě v okamžiku, kdy O s N pod lípy přišli.

Avšak ani zjištění okresního soudu, že M vstal ihned po svém napadení a odcházel, když obviněný bil K na zemi, nemá bezpečného podkladu. Svědek K uvedl, že oba po odběhnutí obviněného se zvedli a šli domů. Svědek M vypověděl, že viděl, jak obviněný bil dlouhou dobu na zemi K, nakonec viděl, jak obviněný odešel směrem na Telnici. Teprve podle další jeho výpovědi vstal se země ihned, když obviněný počal bít K a odešel. Ihned v následující větě však uvádí, že společně s ním odcházel K. Zůstalo tedy neobjasněno, jak s ním K mohl odcházet, když v době odchodu M jej ještě obviněný na zemi bil. Přitom měl K vyzývat, aby s ním šel dovnitř. Je nutno si položit otázku, jakou logikou byla vedena jeho výzva, aby K s ním odešel, když v té době byla možnost volného počínání svědka K znemožněna fyzickým útokem obviněného. Závěr okresního soudu nejen tedy neodstranil zmíněné rozpory, ale nevychází ani z řádného hodnocení důkazů a zjištění, když z řady tvrzených okolností vytrhává pouze jednu, aniž by se zabýval ostatními.

Jako podpůrný důkaz pro usvědčení obviněného použil soud část výpovědi svědka P, číšníka v restauraci Stará pošta, na něhož se podle jeho výpovědi obviněný dne 12. srpna večer pojednou obrátil s tím, že „kdyby něco, tak že byl v hostinci, a že mu to svědek dosvědčí“. Svědek si tuto jeho žádost ujasnil až poté, když se dověděl o přepadení. Okresní soud z toho dovozuje, že obviněný si tímto způsobem opatřoval alibi. Tento důkaz měl však okresní soud rovněž hodnotit v souvislosti s ostatními důkazy a zabývat se otázkou, proč se obviněný tímto způsobem na svědka obrátil a zejména otázkou, zda vůbec šlo o to, získat alibi, když obviněný byl v hostinci v přítomnosti řady dalších osob, s některými dokonce z restaurace odcházel a další hosté v hostinci ještě zůstali.

Konečně okresní soud podpořil svoje závěry o vině trestným činem loupeže tím, že podnapilost M a K vedle usnadnění činu měla přispět i k odvrácení podezření z odcizení peněz, stejně jako v případě krádeže občanu R, k níž došlo v předchozí době. K tomu nutno především dodat, že soud nezapomínal na otázku, ač není bezvýznamná, zda uvedení svědci byli ve stavu podnapilosti či nikoli. Sami tvrdí, že podnapilí nebyli, svědek P jim však odmítl alkoholické nápoje podat a svědci O a N uvádějí, že M a K se motali, když zacházeli pod lípy.

Pokud jde o odcizení peněz občanu R, pro něž byl obviněný v téže věci stíhán, nelze tohoto případu

používat jako důkazu o vině obviněného, byť důkazu podpůrného. Usnesením okresního prokurátora z 27. 9. 1964, tedy před podáním obžaloby, bylo trestní stíhání obviněného pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák., spočívající v odcizení částky 190 Kčs občanu R, podle § 172 odst. 1 písm. c) tr. ř. zastaveno, poněvadž nebylo prokázáno, že by obviněný tento skutek spáchal.

Krajský soud v Ústí nad Labem při přezkoumávání věci z podnětu odvolání obviněného nejen, že na uvedené nedostatky napadeného rozsudku nereagoval, ale převzal závěry okresního soudu, vycházející z nedostatečného hodnocení důkazů a z důkazů ve výše naznačených směrech si vzájemně odporujících. Porušil tedy tím, že ponechal nedotčen výrok o vině obviněného trestným činem loupeže v rozsudku okresního soudu, stejně tak ponechal nedotčen výrok o povinnosti obviněného nahradit škodu poškozenému K a tím, že obviněnému za trestný čin loupeže uložil trest, zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř.

V novém řízení bude třeba, aby okresní soud doplnil řízení dalšími důkazy (plánek místa činu, lékařský posudek o mechanismu zranění a o tom, zda rány obviněným vedené mohly zanechat viditelné známky, výslechem dalších svědků) a opětovným výslechem svědků již slyšených, jakož i obviněného v zájmu odstranění výše uvedených rozporů. Teprve pak bude možno po náležitém zhodnocení všech důkazů znovu rozhodnout.